

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/152/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716201477
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2716201477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a Mgr. Michala Novotného v právnej veci žalobkyne: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpenej JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanej: M. M., nar. XX. A. XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 102,41 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 23. marca 2017 č. k. 7C/81/2016-69, takto

rozhodol:

I. Odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

II. Žalovanej sa priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.), žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.) a rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie právne odôvodnil právne aplikáciou ust. § 39, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 1 a ods. 5, § 54 ods. 1 a ods. 2 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ďalej len „O.z.“), § 2 písm. e), § 4 ods. 1, ods. 2 písm. i) a ods. 3 ZoSÚ2001 (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 25 ods. 1 a ods. 2 ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), § 497, § 502 ods. 1 a § 788 ObZ (zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník), § 3 ods. 3, § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, aj na procesné ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a ods. 2, § 263 ods. 1 C.s.p. (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1. júla 2015, ďalej len „C.s.p.“) a tiež poukazom na Smernicu Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie (v rozsahu podstatnom pre odvolacie konanie) za dokázaný tento skutkový stav:

3.1 Právna predchodkyňa žalobkyne (Tatra banka, a.s.) uzatvorila so žalovanou dňa 2. marca 2009 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby, na základe ktorej poskytla žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 2.400 eur. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v 72 mesačných splátkach po 54 eur, RMPN predstavovala 21,63%, ročná úroková sadzba 16,90%, konečná splatnosť do 6 rokov od splatnosti prvej splátky. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 6. októbra 2015 postúpila právna predchodkyňa žalobkyne pohľadávku na žalobkyňu.

3.2 Žalovaná celkom vyčerpala sumu 2.400 eur. Žalovaná právnej predchodkyňi žalobkyne celkovo uhradila na istinu sumu 2.297,59 eur, na úroky sumu 1.289,79 eur a na poplatky sumu 280,86 eur, spolu teda sumu 3.868,24 eur.

3.3 Súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade sa jedná o zmluvu o úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

3.4 Z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Z obsahu zmluvy o úvere súd ustálil, že v nej nebol v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov. Bola uvedená len výška mesačnej splátky, pričom takýmto postupom boli obídené jednotlivé ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., preto bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd preto odčítaním celkovej zaplatenej sumy (3.868,24 eur) od vyčerpanej sumy (2.400 eur) zistil, že žalovaná uhradila vyššiu sumu, než čerpala. Nakoľko je úver obligatórne potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a žalovaná preukázateľne uhradila viac, než vyčerpala, súd žalobu zamietol.

3.5 Súd tiež prihliadol na to, že obchodné podmienky, ktoré boli v danom prípade súčasťou zmluvy o úvere boli na vopred pripravenom predtlačenom formulári, ktoré žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť, t.j. individuálne dojednať.

3.6 O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. §255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 263 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej ako plne úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu tak, že žalovanú zaviazá zaplatiť žalobkyňi sumu 102,41 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75% p.a. zo sumy 102,41 eur od 19. apríla 2013 do zaplatenia. Namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnemu právnemu názoru o bezúročnosti úveru. Právny názor o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru neuvedením presného termínu konečnej splatnosti úveru a nerozloženia úverových splátok na jednotlivé položky považuje žalobkyňa za názor v rozpore s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, ktorým súd slovenské súdy viazané. Tvrdí, že uvedenie konečnej splatnosti úveru tak ako to bolo v prejednávanej veci je dostatočne zrozumiteľné a určité, plne v súlade s právnymi predpismi. Pokiaľ ide o splatnosť jednotlivých splátok, poukazuje na čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, podľa ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Tiež termín konečnej splatnosti úveru je v úverovej zmluve určený jasne a zrozumiteľne.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadрила, sama odvolací návrh nepodala.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti ako aj v časti rozhodnutia o trovách konania vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

7. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14. augusta 2018 (§ 219 ods. 1, 3 C.s.p. v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p.).

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/81/2016 je zaplatenie 102,41 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 102,41 eur od 19. apríla 2013 do zaplatenia a náhrady trov konania, to všetko z titulu nesplatenia úveru poskytnutého zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby zo dňa 2. marca 2009 uzatvorenej právnou predchodkyňou žalobkyne (Tatra banka, a.s.) a žalovanou. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu, ktorým bola žaloba žalobkyne v celom rozsahu zamietnutá.

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 C.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil, že úverová zmluva neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a úver je bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobkyne, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné :

11. Právna predchodkyňa žalobkyne ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa a žalovaná dňa 2. marca 2009 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právna predchodkyňa žalobkyne poskytla žalovanej sumu 2.400 eur, ktoré sa táto zaviazala splatiť v 72 mesačných splátkach po 54 eur. RPMN bola dohodnutá v sume 21,63%, ročná úroková sadzba vo výške 16,90%, konečná splatnosť do 6 rokov od splatnosti prvej splátky, termín splatnosti vždy 14 dňa príslušného mesiaca. Súčasťou zmluvy bol i Formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, na ktorom formulári sa nachádza len podpis žalovanej a formulár bez uvedenia dátumu. Vo formulári bola uvedená výška úveru 2.400 eur, počet splátok 72, výška mesačnej splátky 54 eur, pričom mesačná splátka nie je presne špecifikovaná, t.j. aká časť je započítaná na istinu, úroky, poplatky v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy.

12. V zmluve iba vo formálnej rovine sa uvádza výška splátky istiny sumou 54 eur, avšak zo zmluvy nevyplýva, z akých dielčích častí táto istina sa skladá. Jednoznačné vymedzenie pravidla, ktorá z každej splátky pripadá na splatenie vyčerpanej istiny, na splatenie úrokov a splatenie prípadných poplatkov a iných nákladov, je v takomto zmluvnom vzťahu účastníkov zmluvy základným pravidlom, jednak z hľadiska jasnej informovanosti spotrebiteľa a jeho vedomosti o tom, akým spôsobom (o akú sumu) sa bude zaplatením každomesačnej splátky ponížovať istina, teda aká časť splátky sa použije na úhradu istiny, aká časť na úhradu príslušenstva, v sponnej zmluve však takéto vymedzenie chýba.

13. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľkou, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi stranami. Správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v ust. § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje

za bezúročný a bez poplatkov. Prvoinštančný súd teda správne dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto v zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na základe uvedeného správne súd žalobu v sume ako nedôvodnú zamietol.

14. Odvolací súd má za to, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere je možné považovať za platnú a obsahujúcu všetky zákonom predpísané náležitosti v prípade, ak podmienky úverovej zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou ich identifikovať. Obligatórna náležitosť „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch obsiahnutá podľa žalobkyne v zmluve určito a zrozumiteľne, aj podľa názoru odvolacieho nespĺňa.

15. Odvolací súd sa s argumentáciou žalobkyne, ktorá sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíroová) zo dňa 9.11.2015, ako aj na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS s ohľadom na uvedené v odseku 14 a 15 nestotožnil.

16. Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíroová) zo dňa 9.11.2015 (na ktorý poukázal v odvolaní žalobca) podľa odvolacieho súdu poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. h), článku 10 ods. 2 písm. h) a i), článku 23, keď výklad vnútroštátneho práva poskytujú výlučne vnútroštátne súdy. Nemožno celkom súhlasiť s odkazom žalobkyne na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia proti Kláre Bíroovej. V tomto rozsudku sa totiž Súdny dvor EÚ zaoberal výkladom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá bola do slovenského právneho poriadku implementovaná práve zákonom č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od 11. júna 2010. Čl. 22 ods. 1 tejto smernice ustanovuje, že keďže smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Z toho vyplýva, že táto smernica sleduje tzv. úplnú harmonizáciu úpravy zmlúv o spotrebiteľskom úvere, od ktorej sa členské štáty nesmú odchyliť ani v prospech spotrebiteľa. V prerokovanej veci sa však zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným spravuje zákonom č. 258/2001 Z.z., ktorým bola do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratá smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. Táto smernica podľa jej čl. 15 nezamedzuje členským štátom, aby udržiavali a prijímali prísnejšie ustanovenia na ochranu spotrebiteľov konzistentné s ich záväzkami zo zmluvy (o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva). Uvedená smernica teda sledovala tzv. minimálnu harmonizáciu, ktorá umožňovala členským štátom prijímať a teda aj vykladať národné právo prísnejšie než sú požiadavky vyplývajúce z citovanej smernice. Vzhľadom na to by nebolo možné vytknúť súdu prvej inštancie, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. vykladá prísnejšie než obdobné ustanovenie čl. 10 písm. h) smernice 2008/48/ES vyložil Súdny dvor EÚ.

17. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalobkyne na Smernicu a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej náležitosti, ako to ustanovuje § 4 ods. 2 zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval prvoinštančný súd je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

18. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa s použitím § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti (I. výrok), včítane správneho závislého výroku o náhrade trov konania (II. výrok), ktorý nebol odvolaním napadnutý (čím odvolaciemu súdu odvolateľ neumožnil sa s týmto výrokom konkrétne zaoberať) potvrdil.

19. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí

dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

20. Plne úspešnej žalovanej odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II).

21. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C.s.p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C.s.p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.